

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 401

Únor 1990

VÝZVA K POMOCI ČESKOSLOVENSKU

V první i druhé světové válce Češi a Slováci v Americe prostřednictvím svých krajských organizací mezi sebou vybrali značné částky pro osvobození své staré vlasti, pro poválečnou pomoc a pro upravení československé demokracie v duchu amerických ideálů.

Ve stejném duchu dnes Československá národní rada americká zahajuje novým rokem sbírku na fond “Američané Československu” (Americans for Czechoslovakia), z kterého budeme podporovat činnost, směřující k obnovení Masarykovské demokracie v Československu.

Vyzýváme proto všechny své členy a složky, všechny krajské organizace a jejich členy i všechny ty, kdo patří do rodiny Čechoslováků v Americe, aby na tento fond přispěli. Sbírkou bude uložena v Americe a peníze budou uvolňovány případ od případu podle nestranných a nepolitických měřítek.

Šeky a dary zasílejte na šekové konto: “Americans for Czechoslovakia”; na adresu: Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, Illinois 60650.

Dr. Leopold Rozbořil, předseda

Československá národní rada americká oznamuje pořádání řádného sjezdu,

kteří se bude konat v sobotu 19. května a v neděli 20. května 1990 v Chicagu, Illinois.

Výzva se týká všech odboček, oblastních výborů a příčleněných organizací.

Citujeme výňatek stanov ČSNRA:

“HLAVA V” — ŘÁDNÝ SJEZD

Článek 1.

Řádný sjezd Národní Rady se koná každým druhým rokem a to v letech sudých čísel, v místě určeném předešlým sjezdem. Sjezd je sestaven ze zástupců volených podle následujících pravidel:

- Každá celonárodní organizace mající členství v ČSNRA, je oprávněna ke dvěma delegátům.
- Každá odbočka ČSNRA je oprávněna k jednomu delegátu za každých 50 právoplatných členů a ke dvěma delegátům, má-li 51 až 100 členů. Odbočka s počtem členů 101 až 150 má nárok na tři delegáty a odbočka s více než 151 členy a více má nárok na čtyři delegáty.
- Každé sdružení spolupracující jako členská složka ČSNRA je oprávněna ke dvěma delegátům.
- Oblastní výbory ČSNRA volí z delegátů příčleněných organizací kromě těch, kteří zastupují přímé odbočky ČSNRA, dva zástupce, kteří budou zastupovat oblastní výbor.
- Členové předsednictva jsou ex officio řádnými zástupci sjezdu.

Článek 2.

Za zástupce na sjezdu podle výše uvedených stanov, mohou být zvoleni pouze členové ČSNRA s dobrou pověstí.

Návrhy na změny či úpravy stanov zašlete do úřadovny ČSNRA nejpozději do 13. dubna 1990. Úřadovna text návrhu rozmnoží a vyšle sjezdovým delegátům k prostudování tak, aby je obdrželi do 30 dnů před zahájením sjezdu.

Zprávy úředníků, zprávy oblastí a odboček nesdružených v oblastních výborech a zprávy pracovních výborů předsednictva, musí být obdrženy v úřadovně ČSNRA do 20. dubna 1990. Úřadovna ČSNRA zprávy rozmnoží a zašle všem delegátům k prostudování ještě před sjezdem, aby se tak mohly stát předmětem sjezdového jednání.

Zpráva o činnosti zahraničního výboru od 2. ledna do 7. února 1990

Nejdůležitější akcí, podniknutou během posledního měsíce, bylo rozeslání výzvy, odhlasované poslední předsednickou schůzí, ke konsolidaci a koordinaci velmi četných iniciativ na pomoc Československu, které vznikly z místních popudů nebo na žádost skupin a organizací, které se v Československu podílely na obnovení demokracie. Naše výzva, pojmenovaná “Slib domovu”, byla poslána těm organizacím ve světě, které se v minulosti spojily v důležitých okamžicích našeho národního usilování ke společné akci. Současně byl zaslán dopis čs. ministru zahraničí J. Dienstbierovi, aby Československo vytvořilo nebo určilo středisko, kam by nabídky pomoci, zejména pomoci ne finančního druhu byly oznamovány a které by mohlo co nejvýhodněji využít. Jde o stipendia, výměnu studentů, stáže, návštěva našich odborníků v Československu a pod.

Ve Washingtonu se konala řada událostí, spojená s přechodem Československa k demokracii. Dne 21. prosince na schůzce se zástupci českých, slovenských a československých organizací si mluvčí State Departmentu vyměnili s účastníky názory na vývoj v Československu. Br. Hašek mluvil o důležité úloze Čs. národní rady americké mezi krajany od komunistického puče, Dr. Povolný o nejvhodnějších metodách americké podpory během přechodného období. 18. ledna se konala velká recepce, pořádaná Endowment for Democracy, pro Ivana Havla a Martina Palouše, představitele Občanského fóra. Br. Hašek se tak sešel zase s příslušníky Havlovy rodiny, kterou v Praze dobře znal.

Br. Hašek se rovněž zúčastnil 24. ledna symposia o východní Evropě v Bílém domě, během kterého Deputy Secretary of State L. E. Eagleburger mluvil s obdivem o způsobu převzetí moci v Československu od komunistů.

Kongresman Mrázek uspořádal 31. ledna schůzku zástupců čs. organizací, na které byly diskutovány možnosti finanční a hospodářské pomoci Československu v jeho demokratisačním procesu. Br. Hašek i tam zastupoval Čs. národní radu americkou.

Br. Chalupa poslal v uplynulém období dva dopisy čs. sekci State Departmentu a přiložil překlad nejnovějšího přehledu situace v Československu.

Předseda br. Rozbořil a br. Brym se sešli s kongresmanem Hydem na dlouho odkládané schůzce. Kongresman Hyde je vlivným členem zahraničního výboru sněmovny. Upozornili ho na nutnost vyřešit situaci čs. uprchlíků v táborech, kteří už velmi dlouho čekají na přidělení visa do Spojených států, a na potřebu podpory akcí kongresmana Mrázka i návrhu senátora Dole, aby se aspoň malá část odhlasované

**Prosíme oznamte včas
změnu adresy**

zahraniční pomoci přesunula od původních příjemců nově osvobozeným státům střední a východní Evropy.

Br. Valušek se zúčastnil recepcce pro omezený počet účastníků, kterou uspořádal Mr. Munter na počest Havla a Palouše. Při té příležitosti obeznámil hosty s úlohou, kterou spolupráce amerických Čechů a Slováků hrála v boji proti komunismu, a s prací Dr. Jána Papánka ve Spojených národech, vyslance Slávika a jiných. Br. Valušek upozorňuje na horečnou aktivitu, kterou vyvíjeli slovenské separatistické organizace zde i na Slovensku a zdůrazňuje nutnost, aby Čs. národní rada i této věci věnovala pozornost.

26. ledna vysílal pražský rozhlas pro zahraničí relaci o činnosti Čs. národní rady americké s citáty našich projevů a prohlášení v kritické době zápasu o demokracii. *v.ch.*

POSELSTVÍ KRAJANŮM

Přátelé v širokém světě, v dálkách, do nichž vás zanesly emigrační vlny posledních desetiletí! Rodáci z Čech, z Moravy a ze Slovenska i vy, kteří jste se narodili v exilu! Obracíme se na vás jako na samozřejmý díl našeho osudu — víme o vás a také vy jste jistě nezapomněli. Proto hovoříme téměř najisto...

Čekáme na vás doma! Těší nás vaše podpora zdálky, vaše dopisy, telegramy a telefonáty, ale raději bychom vás viděli tady, a to co nejdříve. Mnozí z vás už přijeli, někteří dosud nenalezli odvahu — přijďte alespoň na několik dní. Ať na kratší či delší návštěvu, jste pro nás v tyto okamžiky zvláště vítanými hosty. Vždyť pobýváte ve světě, který je v tolika ohledech pokročilejší než ten, do něhož jsme byli my po několik desetiletí jakoby zadržováni. Tím víc potřebujeme vaši rady i vaši pomoci, ať bude mít jakoukoli podobu. Těšíme se na vaše návrhy, podněty, projekty. Společně na vás, že nám pomůžete objevovat svět v jeho šíři, stejně jako uvidět naši zemi vašimi očima, a tedy z věcného odstupu. Přijďte, vezměte sebou své přátele a kolegy všech odborností, navažte s námi přetržený rozhovor, zasněťte nás do svých témat, přizvěte nás do svých okruhů, v nichž o něco jde, pomozte nám dostat se do světa na zkušenou. Tím vším nám pomůžete vrátet se do Evropy.

Neposíláme toto poselství cizí civilizaci, ale s vědomím, že jde k našim sestřím a bratrům — s vědomím, že jste tou částí, která by nám nenapravitelně chyběla do celku, který začínáme budovat.

V Praze 27. 12. 1989.

Koordináční centrum Občanského fóra

UPOZORNĚNÍ

Jména dárců pro fond

“Americans for Czechoslovakia”

budou uveřejňována pouze na žádost dárce.

Sbírka vynesla do dnešního dne \$33,000.

Peníze budou použité na pomoc

Občanskému fóru
a humanitní účely.

NOVOROČNÍ PROJEV PREZIDENTA ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Milí spoluobčané,

Čtyřicet let jste v tento den slyšeli z úst mých předchůdců v různých obměnách totéž: jak naše země vzkvétá, kolik dalších milionů tun oceli jsme vyrobili, jak jsme všichni šťastni, jak věříme své vládě a jaké krásné perspektivy se před námi otevírají.

Předpokládám, že jste mne nenavrhli do tohoto úřadu proto, abych vám i já lhal.

Naše země nevzkvétá. Velký tvůrčí a duchovní potenciál našich národů není smysluplně využit. Celá odvětví průmyslu vyrábějí věci, o které není zájem, zatímco toho, co potřebujeme, se nám nedostává. Stát, který se nazývá státem dělníků, dělníky ponižuje a vykořisťuje. Naše zastaralé hospodářství plýtvá energií, které máme málo. Země, která mohla být kdysi hrdá na vzdělanost svého lidu, vydává na vzdělání tak málo, že je dnes na dvaasedmdesátém místě na světě. Zkazili jsme si půdu, řeky i lesy, jež nám naši předkové odkázali, a máme dnes nejhorší životní prostředí v celé Evropě. Dospělí lidé u nás umírají dřív než ve většině evropských zemí.

Dovolte mi malý osobní zážitek: když jsem nedávno letěl do Bratislavy, nalezl jsem si při různých jednáních čas k tomu, abych pohlédl z okna. Viděl jsem komplex Slovnaftu, a hned za ním velkoměsto Petržalku. Ten pohled mi stačil k tomu, abych pochopil, že naši státníci a političtí činitelé se po desetiletí neřídili nebo nechtěli dívat ani z oken svých letadel. Žádná četba statistik, které mám k dispozici, by mi neumožnila rychleji a snadněji pochopit stav, do něhož jsme se dostali.

Ale to všechno není stále ještě to hlavní. Nejhorší je, že žijeme ve zkaženém mravním prostředí. Morálně jsme onemocněli, protože jsme si zvykli něco jiného říkat a něco jiného si myslet. Naučili jsme se v nic nevěřit, nevíšat si jeden druhého, starat se jen o sebe. Pojmy jako láska, přátelství, soucit, pokora či odpuštění ztratily svou hloubku a rozměr a pro mnohé z nás znamenají jen jakési psychologické zvláštnosti, anebo se jeví jako zatoulané pozdravy z dávných časů, poněkud směšné v éře počítačů a kosmických raket. Jen málokterí z nás dokázali nahlas zvolat, že mocní by neměli být všemocní a že zvláštní farmy, které pro ně pěstují ekologicky čisté a kvalitní potraviny, by měly své produkty posílat do škol, dětských internátů a nemocnic, když už je naše zemědělství nemůže zatím nabízet všem. Dosavadní režim — vyzbrojen svou pyšnou a nesnášenlivou ideologií — ponižil člověka na výrobní sílu a přírodu na výrobní nástroj. Zaútočil tím na samu jejich podstatu i na jejich vzájemný vztah. Z nadaných a svěprávných lidí, důmyslně hospodařících ve své zemi, udělal šroubky jakéhosi obludně velkého, rachotícího a páchnoucího stroje, o němž nikdo neví, jaký má vlastně smysl. Nedokáže nic víc než zvolna, ale nezadržitelně opotřebovávat sám sebe a všechny své šroubky.

Mluví-li o zkaženém mravním ovzduší, nemluví tím pouze o pánech, kteří jedí ekologicky čistou zeleninu a nedívají se z oken letadel. Mluví o nás všech. Všichni jsme si totiž na totalitní systém zvykli a přijali ho za nezměnitelný fakt a tím ho vlastně udržovali. Jinými slovy: všichni jsme — byť pochopitelně každý v jiné míře — za chod totalitní mašinérie odpovědní, nikdo nejsme jen její obětí, ale všichni jsme zároveň jejími spoluvůrci.

Proč o tom mluvím: bylo by velmi nerozumné chápat smutné dědictví posledních čtyřicet let jako cosi cizího, co nám odkázal vzdálený příbuzný. Musíme toto dědictví přijmout jako něco, čeho jsme se my sami na sobě dopustili. Přijmeme-li to tak, pochopíme, že jen na nás všech je, abychom s tím něco udělali. Svádět všechno na předchozí vláde nemůžeme nejen proto, že by to neodpovídalo pravdě, ale i proto, že by to mohlo oslabit povinnost, která dnes stojí před každým z nás, totiž povinnost samostatně, svobodně, rozumně a rychle jednat. Nemylně se: sebelepší vláda, sebelepší parlament i sebelepší prezident toho sami mnoho nezmohou. A bylo by i hluboce nesprávné čekat obecnou nápravu jen od nich. Svoboda a demokracie znamená přece spoluúčast a tudíž spoluodpovědnost nás všech.

Uvědomíme-li si to, pak se nám okamžitě všechny hrůzy, které nová československá demokracie zdědila, přestanou jevit tak hrůzné. Uvědomíme-li si to, vrátí se do našich srdcí naděje.

V nápravě věcí obecných se máme oč opřít. Poslední doba — a zvláště posledních šest týdnů naší pokojné revoluce — ukázala, jak velký obecně lidský, mravní a duchovní náboj a jak velká občanská kultura dřímaly v naší společnosti pod nucenou maskou apatie. Kdykoliv mi někdo o nás kategoricky tvrdil, že jsme tací nebo onací, vždycky jsem namítal, že společnost je velmi tajemné stvoření a že nikdy není dobré věřit pouze té její tváři, kterou právě ukazuje. Jsem šťasten, že jsem se nemýlil. Všude ve světě se lidé díví, kde se v těch poddajných, ponížených, skeptických a zdánlivě už v nic nevěřících občanech Československa vzala náhle ta úžasná síla za několik týdnů zcela slušným a mírumilovným způsobem setřást ze svých beder totalitní systém. My sami se tomu dívíme. A ptáme se: odkud vlastně mladí lidé, kteří nikdy jiný systém nepoznali, čerpají svou touhu po pravdě, svou svobodomyšlnost, svou politickou fantazii, svou občanskou odvahu a občanský rozmysl? Jak to, že i jejich rodiče — tedy přesně ta generace, která byla považována za ztracenou — se k nim přidali — jak je vůbec možné, že tolik lidí okamžitě pochopilo, co dělat, a nikdo z nich k tomu nepotřebuje žádné rady a instrukce?

Myslím, že tato nadějeplná tvář naší dnešní situace má dvě příčiny: člověk především není nikdy jen produktem vnějšího světa, ale vždycky je také schopen vztahovat se k něčemu vyššímu, byť by tuto schopnost v něm vnější svět jakkoli systematicky hubil; zadruhé, to je tím, že humanistické a demokratické tradice, o nichž se tak často plně hovořilo, přece jen kdesi v nevědomí našich národů a národních menšin dřímaly a nenápadně se přenášely z generace na generaci, aby je v pravou chvíli každý z nás v sobě objevil a proměnil ve skutek.

Za svou dnešní svobodu jsme ovšem museli i my zaplatit. Mnoho našich občanů zahynulo v padesátých letech ve věznicích, mnozí byli popraveni, tisíce lidských životů bylo zničeno, statisíce talentovaných lidí bylo vypuzeno do zahraničí. Pronásledováni byli ti, kteří za války zachraňovali čest našich národů, ti, kteří se vzepřeli totalitní vládě, i ti, kteří dokázali prostě být sami sebou a myslet svobodně. Na nikoho kdo za naši dnešní svobodu tak či onak zaplatil, by nemělo být zapomenuto. Nezávislé soudy by měly spravedlivě zvážit případnou vinu těch, kdo jsou za to odpovědní, aby vyšla plná pravda o naší nedávné minulosti najevo.

Zapomenout ovšem nesmíme ani na to, že jiné národy zaplatily za svou dnešní svobodu ještě tvrději a že tím platily nepřímě i za nás. Potoky krve, které protekly v Maďarsku, Polsku, Německu, a nedávno tak otráslajícím způsobem v Rumunsku, jako i moře krve, které prolily národy Sovětského svazu, nesmí být zapomenuty především proto, že každé lidské utrpení se týká každé lidské bytosti. A nejen to: nesmí být zapomenuty i proto, že právě tyto velké oběti jsou tragickým pozadím dnešní svobody či postupného osvobodování národů sovětského bloku, tedy pozadím i naší čerstvě nabyté svobody. Bez změn v Sovětském svazu, Polsku, Maďarsku a Německé demokratické republice by se asi u nás těžko stalo to, co se stalo, a pokud by se to stalo, rozhodně by to nemělo tak krásně pokojný charakter.

Že jsme měli příznivé mezinárodní podmínky, neznamená ovšem, že nám v těchto týdnech někdo bezprostředně pomáhal. Po staletích se vlastně oba naše národy napřímily samy, neopřeny o žádnou pomoc mocnějších států či velmocí. Zdá se mi, že v tom je velký mravní vklad této chvíle: skrývá v sobě naději, že napříště už nebudeme trpět komplexem těch, kteří musí trvale někomu za něco děkovat. Teď záleží jen na nás, zda se tato naděje naplní a zda se historicky docela novým způsobem probudí naše občanské, národní a politické sebevědomí.

Sebevědomí není pýcha.

Právě naopak: jedině člověk nebo národ v tom nejlepší slova smyslu sebevědomý je schopen naslouchat hlasu druhých, přijímat je jako sobě rovné, odpouštět svým nepřátelům a litovat vlastních vin. Pokusme se takto chápané sebevědomí vnést jako lidé do života naší pospolitosti a jako národy do našeho chování na mezinárodním jevišti. Jedině tak získáme opět úctu k sobě samým, k sobě navzájem, i úctu jiných národů.

Náš stát by už nikdy neměl být přívazkem či chudým příbuzným kohokoli jiného. Musíme sice od jiných brát a mnohému se učit, ale musíme to po dlouhé době dělat zase jako jejich rovnoprávní partneři, kteří mají také co nabídnout.

Náš první prezident napsal: Ježíš, nikoli Caesar. Navazoval tím na Chelčického i Komenského. Dnes tato idea v nás opět ožila. Troufám si říci, že snad dokonce máme možnost šířit ji dál a vnést tak do evropské i světové politiky nový prvek. Z naší země, budeme-li chtít, může už natrvalo vyzařovat láska, touha po porozumění, síla ducha a myšlenky. Toto záření může být přesně tím, co můžeme nabídnout jako náš osobitý příspěvek světové politice.

Masaryk zakládal politiku na mravnosti. Zkusme v nové době novým způsobem obnovit toto pojetí politiky. Učme sami sebe i druhé, že politika by měla být výrazem touhy přispět ke štěstí obce, a nikoli potřeby obec podvést nebo ji znásilnit. Učme sami sebe i druhé, že politika nemusí být jen uměním možného, zvláště pokud se tím myslí umění spekulací, kalkulací, intrik, tajných dohod a pragmatického manévrování, ale že může být i uměním nemožného, totiž uměním dělat lepšími sebe i svět.

Jsme malá země, ale přesto jsme byli kdysi duchovní křižovatkou Evropy. Proč bychom se jí opět nemohli stát? Nebyl by to další vklad, jímž bychom mohli oplácet jiným pomocí, kterou budeme od nich potřebovat?

Domácí mafie těch, kteří se nedívají z oken svých letadel a jedí speciálně vykrmená prasata, sice ještě žije a občas kali vody, ale není už naším hlavním nepřítelem. Tím méně je

jím jakákoliv mafie mezinárodní. Naším největším nepřítelem jsou dnes naše vlastní špatné vlastnosti. Lhostejnost k věcem obecným, ješitnost, ctižádost, sobectví, osobní ambice a rivalita. Na tomto poli nás čeká teprve hlavní zápas.

Máme před sebou svobodné volby a tudíž i předvolební boj. Nedopustíme, aby tento boj zašpinil dosud čistou tvář naší vlídné revoluce. Zabraňme tomu, abychom sympatie světa, které jsme tak rychle získali, stejně rychle ztratili tím, že se zapleteme do houštiny mocenských šarvátek. Nedopustíme, aby pod vznešeným hávem touhy sloužit věcem obecným rozkvetla opět jen touha posloužit každý sám sobě. Ted' už opravdu nejde o to, které strana, klub či skupina zvítězí ve volbách. Ted' jde o to, aby v nich zvítězili — bez ohledu na své legitimace — ti mravně, občansky, politicky i odborně nejlepší z nás. Budoucí politika i prestiž našeho státu bude záviset na tom, jaké osobnosti si vybereme do svých zastupitelských sborů.

Milí spoluobčané!

Před třemi dny jsem se stal z vaší vůle, tlumočené poslanci Federálního shromáždění, prezidentem této republiky. Očekáváte tedy právem, že se zmíním o úkolech, které před sebou jako váš prezident vidím.

Prvním z nich je využít všech svých pravomocí i svého vlivu k tomu, abychom brzy a důstojně předstoupili všichni před volební urny ve svobodných volbách a aby naše cesta k tomuto historickému mezníku byla slušná a pokojná.

Mým druhým úkolem je bdít nad tím, abychom k těmto volbám přistoupili jako dva skutečně svéprávné národy, které navzájem ctí své zájmy, národní svébytnost, náboženské tradice i své symboly. Jako Čech v prezidentském úřadu, který složil slib do rukou významného a sobě blízkého Slováka, cítím po různých trpkých zkušenostech, které měli Slováci v minulosti, zvláštní povinnost bdít nad tím, aby byly respektovány všechny zájmy slovenského národa a aby mu nebyl v budoucnosti uzavřen přístup k žádné státní funkci, včetně té nejvyšší.

Za svůj třetí úkol považuji podporu všeho, co povede k lepšímu postavení dětí, starých lidí, žen, nemocných, těžce pracujících, příslušníků národnostních menšin a vůbec všech občanů, kteří jsou na tom z jakýchkoli důvodů hůře než ostatní. Žádné lepší potraviny či nemocnice už nesmějí být výsadou mocných, ale musí být nabídnuty těm, kteří je nejvíc potřebují.

Jako vrchní velitel branných sil chci být zárukou, že obranyschopnost našeho národa nebude už nikomu záminkou k tomu, aby mařil odvážné mírové iniciativy, včetně zkracování vojenské služby a zřizování náhradní vojenské služby a celkové humanizace vojenského života.

V naší zemi je mnoho vězňů, kteří se sice vážně provinili a jsou za to potrestáni, kteří však museli projít — navzdory dobré vůli některých vyšetřovatelů, soudců a především advokátů — pokleslou justici, jež zkracovala jejich práva, a musí žít ve věznicích, které se nesnaží probouzet to lepší, co je v každém člověku, ale naopak lidi ponižují a fyzicky i duševně ničí.

S ohledem na tuto skutečnost jsem se rozhodl vyhlásit poměrně širokou amnestii. Vězně zároveň vyzývám, aby pochopili, že čtyřicet let špatného vyšetřování, souzení a věznění nelze odstranit ze dne na den, a aby chápali, že všechny urychlené chystané proměny si přece jen vyžádají určitý čas. Vzpourami nepomohou ani této společnosti, ani sobě. Veřejnost pak žádám, aby se propuštěných vězňů

nebála, neztrpčovala jim život a pomáhala jim v křesťanském duchu po jejich návratu mezi nás nalézt v sobě to, co v nich nedokázaly nalézt vězнице: schopnost pokání a touhu řádně žít.

Mým čestným úkolem je posílit autoritu naší země ve světě. Rád bych, aby si nás jiné státy vážily za to, že prokážeme porozumění, toleranci a lásku k míru. Byl bych šťasten, kdyby ještě před volbami navštívili naši zemi — byt' na jeden jediný den — papež Jan Pavel II. a tibetský Dalajlama. Byl bych šťasten, kdyby se posílily naše přátelské vztahy se všemi národy. Byl bych šťasten, kdyby se nám podařilo ještě před vánocemi navázat diplomatické styky s Vatikánem a Izraelem. K míru chci přispět i svou zítřejší krátkou návštěvou našich dvou navzájem spřízněných sousedů, totiž Německé demokratické republiky a Spolkové republiky Německé. Nezapomenu ani na naše další sousedy — bratrské Polsko a stále nám bližší Maďarsko a Rakousko.

Na závěr bych rád řekl, že chci být prezidentem, který bude méně mluvit, ale víc pracovat. Prezidentem, který se bude nejen dobře dívat z oken svého letadla, ale který — a to hlavně — bude trvale přítomen mezi svými spoluobčany a dobře jim naslouchat.

Možná se ptáte, o jaké republice sním. Odpovím vám: o republice samostatné, svobodné, demokratické, o republice hospodářsky prosperující a zároveň sociálně spravedlivé, zkrátka o republice lidské, která slouží člověku, a proto má naději, že i člověk poslouží jí. O republice všestranně vzdělaných lidí, protože bez nich nelze řešit žádný z našich problémů: lidských, ekonomických, ekologických, sociálních i politických.

Můj nejvýznamnější předchůdce zahájil svůj první projev citátem z Komenského. Dovolte mi, abych já svůj první projev ukončil vlastní parafrází téhož výroku:

Tvá vláda, lide, se k tobě navrátila!

(ČTK)

Delegace Rady svobodného Československa v Československu

Delegace Rady svobodného Československa (předseda v.v. Mojmír Povolný, místopředseda v.v. Martin Kvetko, generální tajemník Jiří Horák, Radoslav Papánek, k nimž se v Praze na několik dnů připojil Radomír Luža a Daniel Borsuk) — navštívila ve dnech 6.—22. ledna 1990 Československo. Na ruzyňském letišti byla přivítána místopředsedou federální vlády dr. Oldřichem Burským, ministrem zahraničních věcí Jiřím Dienstbierem, náměstkem předsedy Lidové strany dr. Svobodou, představitelem Sociální demokracie ing. Slav. Klabanem a zástupci několika dalších organizací.

Předseda v.v. Rady Mojmír Povolný poděkoval za uvítání těmito slovy:

“Vstoupit na půdu své rodné země, která nám byla po čtyřicet let zemí zakázanou, je pro nás velkou radostí. Přicházíme do země, která se vrací ke své demokratické tradici a ve které je prezidentem Václav Havel. Proto sem přicházíme s jistým zadostiučiněním, neboť pro návrat demokracie do Československa jsme odešli do exilu a v exilu pro něj pracovali. Jsme vděční všem, kdo se o tuto dobrou chvíli přičinili a kdo nám ji umožnili. Od prvních obětí domácího odboje po únoru 1948, politických vězňů padesátých let, Charty 77 a všech z její inspirace vzniklých

nezávislých hnutí a iniciativ, až po všenárodní revoluci minulých týdnů a Vám, jejím představitelům. Zejména chci vyzvednout podíl české a slovenské mládeže, studentů a mladých pracujících na této revoluci. Je otázka, zdali by — a kdy by — bez nich k ní došlo.

To mi připomíná závěrečný odstavec z první deklarace Rady svobodného Československa z 25. února 1949, ve kterém Rada apelovala na domov těmito slovy: "I pod blesnicí vládou zachovejte charakter národa v čistotě! Nedejte se zmást, abyste přestali rozeznávat mezi svobodou a tyranii, mezi pravdou a lží. Když myslíte, buďte svobodnými lidmi. Z dětí vychovávejte čestné občany. Je uče a sami nezapomínejte, jaký je rozdíl mezi dobrem a zlem. Jestliže charakter národa bude zachován, všechno zase obnovíme."

Jsme také zavázáni všem, kdo nás v exilu podporovali, kdo s námi ochotně spolupracovali, a kdo se obětavě na společném díle podíleli.

Přicházíme vás a domov pozdravit, seznámit se s podmínkami a vývojem demokratického hnutí a poradit se o způsobu, jakým bychom mohli být tomuto hnutí nápomocni.

Odmítli jsme a odmítáme být pokládáni za ztracenou generaci Čechů a Slováků. Proto jsme tady, odkud jsme odešli, a ať jsme zítra kdekoli, demokratická republika může s námi počítat."

Delegace Rady byla přijata prezidentem Václavem Havlem, ministerským předsedou Mariánem Čalfou, místopředsedy vlády dr. Jánem Čarnogurským a dr. Oldřichem Burským a předsedou Federálního shromáždění Alexandrem Dubčekem. — V Bratislavě byla delegace uvítána předsednictvem Demokratické strany v čele s předsedou ing. Jozefem Šimutem a zástupci jiných organizací. Dále byla přijata místopředsedou Slovenské národní rady ing. Jozefem Širotnákem, členy jejího předsednictva a předsedou slovenské vlády prof. Milánem Čičem a několika dalšími ministry.

Delegace také navštívila pražského arcibiskupa Františka kardinála Tomáška.

Dále představitelé Rady jednali s koordinačním výborem Občanského fóra v Praze (dr. Petr Pithart, dr. Fišera, Vavroušek a Martin Palouš); v Bratislavě s vedoucími členy "Verejnosti proti násilíu" (Ján Budaj, Mária Filková, Milán Kňažko, Peter Tatát); v Praze s předsedou dr. Janem Škodou a tajemníky Čs. socialistické strany, s předsedou Lidové strany Bartončíkem, místopředsedou dr. B. Svobodou a s jejími tajemníky, a dále s ing. Slav. Klabanem ze strany sociálně demokratické.

Delegaci též přijal na velvyslanectví Spojených států v Praze politický rada Clifford Bond.

Jednotliví delegáti Rady navštívili Čs. ústav zahraniční, Nezávislé tiskové středisko, Studentskou stávkovou unii, Klub Milady Horákové, rektora brněnské univerzity prof. Milana Jelínka a právnickou fakultu v Brně; jednali s mnoha jednotlivci a skupinami, majícími zájem na minulé a budoucí činnosti Rady.

Delegace Rady položila věnec u hrobu T. G. Masaryka v Lánech a na mohyle M. R. Štefánika na Bradle.

Jednání delegace Rady byla takřka na všech místech zaměřena na politický, hospodářský a kulturní vývoj v Československu, na jeho perspektivu do blízké budoucnosti a na pomoc, kterou by česká a slovenská obec v zahraničí mohla rozvoji svobodné a demokratické republiky poskytnout.

Delegace shledala, že největší zájem je o stipendia, stáže a výměnu studentů, o pomoc při výuce angličtiny, o dodávkách odborných knih a časopisů, o vybavení různých organizací přístroji moderní kompjútrové tiskařské techniky, a hlavně jsou všude nutné peníze: potřebná finanční pomoc pro uskutečnění různých návrhů a plánů.

Ivan Havel a Martin Palouš ve Spojených státech

15. ledna t.r. zavítali do USA dva zástupci Občanského fóra, Ivan Havel, bratr Václava Havla, presidenta Československé republiky a Martin Palouš, který je mluvčím Občanského fóra pro mezinárodní styky. Oba jsou signatáři Charty 77, a Martin Palouš byl jedním z mluvčích Charty 77 v roce 1986.

Jejich první zastávka byla v New Yorku, kde měli možnost sejit se s asi 300 americkými Čechy a Slováky. Doprovázeli je bývalý velvyslanec v Československu William H. Luers a paní Luersová. Druhý den byli hosty "Council on Foreign Relations".

Po příjezdu do Washingtonu je čekal bohatý program: schůzka se zástupci State Departmentu; recepce na "National Endowment for Democracy", kde bylo vyhlášeno vydávání nové publikace "The Journal of Democracy". Mezi členy "Advisory Committee" této nové publikace je také — nyní — president Československé republiky — Václav Havel.

Dále byly na programu: a) návštěva v kongresu, zahraničního výboru senátu, dalších senátorů a poslanců, kteří mají zájem o Československo; b) návštěva předsedy a místopředsedy Helsinské komise — senátora De Conciniho a poslance Hoyera; c) návštěva vedoucí oddělení pro sovětské a evropské záležitosti v National Security Council v Bílém domě — Dr. Condoleezy Rice; d) symposium, uspořádané "National Endowment for Democracy", na kterém oba zástupci Občanského fóra podali stručný přehled o činnosti fóra, zejména o přípravách svobodných voleb. Oba také zodpověděli řadu otázek; e) diskusi v Center on Policy; f) East European Forum pod patronací The Atlantic Council of the United States. Fórum řídila Honorable Rozanne L. Ridgway, býv. Assistant Secretary of State for European and Yugoslav Affairs, která je nyní presidentem Atlantic Councilu; g) dále se zúčastnili několika recepce, uspořádaných soukromě několika úředníky State Departmentu; h) zúčastnili se představení hry Václava Havla "Audience" a po představení zodpovídali řadu otázek.

S Ivanem Havlem přijela také jeho manželka, která je velmi činná v Občanském fóru. Jsme přesvědčeni, že si z USA odvezou do Československa dobrý dojem, který je utvrdí a posílí v jejich úsilí o návrat demokracie v konečně osvobozeném Československu. —afa—

In Memoriam

K uctění památky George Sauera věnuje Karel a Anna Halaška	\$25.00
K uctění památky Vlasty Vrázové věnuje Štefan Kopecký	\$25.00
(neuveřejněno v prosincovém čísle)	
K uctění památky Josefa Samsinaka věnuje manželka Marie Samsinaková	\$20.00

Radostný XXXIX. reprezentační ples chicagského oblastního výboru ČSNRA

V sobotu 27. ledna 1990 v krásném sále předního chicagského hotelu "The Ritz-Carlton se konal XXXIX. reprezentační ples chicagského oblastního výboru ČSNRA.

Ples byl věnován památce ses. Vlasty Vrázové, která zemřela minulého roku v srpnu. Byla to právě ona, která po dlouhou řadu let byla předsedkyní a organizátorkou významné události společenského života naší zdejší národní větve, reprezentující nás úspěšně svou vysokou úrovní před americkou veřejností.

Atmosféra večera, podmíněná změnou politických událostí v Československu od listopadu '89 krácejícího cestou svobody a demokracie, byla plná vděčné radosti. Cítili jsme, že stejně jako my, i ses. Vrázová — kdyby byla ještě mezi námi, radovala by se z každé nové dobré zprávy, kterou návštěvníci na ples přinesli z každého důležitého telefonátu, který někdo z nich dostal z domova, často právě než jel na ples.

Byla by měla velkou radost jako my z dopisu presidenta G. Bushe, americké vyslankyně v Československu Shirley Temple Black, guvernéra Thompsona, majora Daleyho, kongresmana Hyda a dalších významných osobností amerického veřejného života, zmiňující se s velkou úctou a obdivem o nastolení demokracie a svobody v Československu; i z přítomnosti naší státní senátorky Judy Baar-Topinka a státního zástupce Jacka Kubika.

A tak tato všeobecná radost a pocit velkého štěstí způsobily, že při zahájení plesu americká i naše národní hymna zněla jakoby slavnostněji a mohutněji než kdy jindy. — Snad jsme se i více soustředili a hlouběji zamysleli nad slovy invocace Rev. Rudolpha Shintaye i závěrečné modlitby Otce Vojtěcha Víta, OSB.

300 let Čechů a Slováků v Americe

PANORAMA

Krajanská kronika Panorama zaznamenala pro budoucí generaci náš přínos Spojeným státům americkým. Dílo se skládá ze dvou částí: z historického úvodníku ke každé kapitole a z předplacených životopisů. Dr. G. Švejda, historik, napsal stať o prvních českých a slovenských přistěhovalcích. Každý americký stát má svoje kapitoly o svých začátcích.

Panorama je k dostání v kanceláři ČNRA — 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650 — Tel. 656-1117. Cena \$7.00 + poštovné \$1.50.

Naše letošní debutantky snad ještě s větší půvabnou jistotou než obyčejně, vystupovaly při svém představení, stejně tak jako i při zatančení Fléglovy polonézy v choreografii Jean K. Hrubé a Jana B. Uhlíře, kterou se svými tanečníky předvedly. — A rovněž taneční skupina Beseda/Domov ještě s větším elánem a s přirozenou svěžestí zatančila vhodně volenou směs českých národních tanců — a dlouhotrvající potlesk jim byl zaslouženou odměnou za předvedení Dvořákova tance č. 8.

Stále zaplněný parket dokazoval, že při známé a v chicagské oblasti i v jiných místech Ameriky získávající si stále větší popularity hudbě Billa Scotta, se všem dobře tančilo.

Master a Mistress of Ceremonies Dennis a Mary Ann Sadílek svým osobitým způsobem představili společnosti naše letošní debutantky: Felicii Annu Kaczmarek, Renatu Pluharik, Kathryn Alyson Sieger, Leonor Vanik a Albinu Vedral. Mr. Dennis Sadílek ocenil účast naší mladé generace na našem slavnostním večeru a zhodnotil zásluhu a význam práce ses. Vlasty Vrázové, jak pro naši zdejší komunitu, tak pro naši rodnou zem.

Místopředseda XXXIX. reprezentačního plesu br. Ant. Jandáček (anglicky) a místopředsedkyně ses. F. Uhlířová (česky) přivítali účastníky plesu a za pomoci spolupracovníků, Mr. James Krákory, Ms. Eleanor Lonek, Mrs. Evy Lutovské sestavili text programové knížky, kterou graficky opět vyzdobil vždy věrný a ochotný grafik Milan Košář. Závažný článek o ses. Vlastě Vrázové laskavě napsal prof. Fr. Svejkovský.

Děkujeme nejen tajemníku plesu br. Janu Uhlířovi a pokladníkovi Václavu Ženíškovi, ale i celému plesovému výboru a všem Vám, kteří jste se jakýmkoliv způsobem zasloužili o uskutečnění této naší národní významné, reprezentativní slavnosti. Naše díky patří i Vám všem, kteří jste ji přišli s námi v radosti prožít.

Doufám, že nadějně se utvářející poměry v Československu dají ještě radostnější a slavnostnější ráz našemu jubilejnímu XL. reprezentačnímu plesu příštího roku, na kterém, jak pevně věříme, se zase všichni ve zdraví a spokojenosti sejdem.

Za tiskový odbor chicagského oblastního výboru ČSNRA
— F.U.

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

Vzpomínkový večer u příležitosti 140. výročí narození T. G. Masaryka se bude konat 3. března 1990 v 7:30 večer v sále školy Havlíček, 15. a Ridgeland Ave., Berwyn, Ill.

Promluví:

Prof. F. Svejkovský o Masarykovi;

Prof. M. Povolný o návštěvě Československa.

Dar \$5.00.

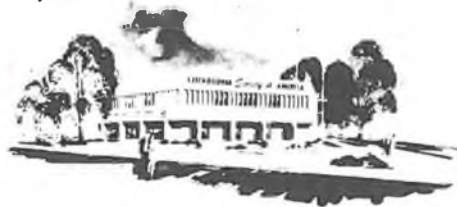
ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejuvhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436

FIRST CLASS MAIL

